Családi Kép Az 1930-As Évek Végén

Ez egy családi kép, ami az 1930-as évek végén készült. Balra fönt a nagynéném, Ander Erzsébet, mellette a szomszédunk. Mi akkor a Rózsa utcában laktunk. Mellette a nagybátyám -- az Ander Erzsébet férje --, Klein Menyhért, mellette én. Akik ülnek jobbról: az anyai nagyanyám, Spán Amália, az anyám, a szomszédunk édesanyja és az egyik kávéházi törzsvendég felesége. Középen lenn pedig Klein Ervin, az unokaöcsém. A nagybátyám, Klein Menyhért, az anyám és a húga, Ander Erzsébet -- köztük csak egy év különbség volt -- csinálták együtt ezt a kávéházat Az Ander Erzsébet férje volt a Klein Menyhért, aki pincér volt, sőt főpincér. A Klein egyébként is elhatározta, hogy nyit egy kávéházat, és nem tudom, miért, valahogy közösen nyitották a szüleimmel. Apám is kilépett a Sugár és Barnából -- a Sugár és Barna férfidivatüzlet Budapest egyik legnagyobb férfidivatüzlete volt, a Sugár az apám mostohabátyja volt, a Barnáné meg az apám mostohanővére --, és ő is bejött a kávéházba. És akkor így családi vállalkozásban működött, a sógorok meg a nővérek családi vállalkozása lett. Ez a kávéház érdekes dolog volt. Először ez az egy kávéháza volt a családnak közösen. Ezt úgy hívták, hogy Otthon kávéház [Annak a Baross utcai háznak a földszintjén volt, ahol Surányi Györgyék laktak. -- A szerk.]. Ott volt italmérés, zene, tánc, minden, akkor az nagyon jól ment. Annyira jól ment, hogy nyitottak egy másik kávéházat a Király utcában, a Rózsa utca sarkán, a Lovranát. A szüleim átmentek oda, és akkor átköltöztünk a Rózsa utcába. A Rózsa utcában tulajdonképpen csak egypár évig laktunk, mondjuk, olyan 1939-től 1944-ig voltunk ott. A Lovranában már nem volt italkiszolgálás. Zsidóknak már nem adtak italmérési engedélyt. Holott az italból lehetett jól megélni, abból jó bevételek voltak. Még így is meg lehetett belőle élni, de azért egy szeszesitalt árusító éjjeli üzletből jobban meg lehetett élni. Nem valami fényűzően, de meg lehetett élni, olyan kispolgári módon. Itt a családból csak az apám, anyám, nagyapám dolgozott, más senki. A pincérek idegenek voltak. Sose volt együtt a család. A szüleim mindig dolgoztak a kávéházban. Engem főleg a nagyanyám nevelt. Jobban is szerettem a nagyanyámat, mint a szüleimet. Jártam óvodába. Lakásban volt, maszek óvoda volt. Egy zsidó házaspáré volt, már nem emlékszem, hol volt, azt hiszem, Csillagéknak hívták őket. Nem sokáig jártam. Miért, nem tudom,

biztos rosszalkodtam. Volt olyan gyerekpisztoly, amibe be lehet dugni egy botot, aminek a végében egy gumi tapadókorong van. Rálőttem az óvóbácsira meg az óvónő férjére. Jártam én államiba is, de onnan is kirúgtak. Mindig a nagyanyámmal voltunk mi ketten. Nagyanyám volt, mikor kikísért a strandra. Mikor már nagyobbak voltunk, egyedül mentünk az Ervinnel, az unokaöcsémmel. A rómaifürdői strandra mindig bérletünk volt. Aztán már egyedül mentünk ki, mikor a nagyanyám idősödött.